

ELŐFIZETÉS:
 Egész évre . . . 6 frt.
 Fél évre . . . 3 frt.
 Negyed évre . 1 frt 50 kr

A lap szellemi részét illető küldemények a szerkesztőnek, az anyagiak a lap-tulajdonosnak küldendők.

SZABADKA.

Társadalmi, közművelődési, szépirodalmi és közgazdászati közlöny.

HIRDETÉSI DIJ:
 egy 1 hasábos petit sor 10 kr., többszöri hirdetésnél olcsóbb.
 Nyilttér sora 25 kr.
 Bélyegdíj minden hirdetésnél 30 kr.

Hirdetések **Bittermann József** könyvnyomdájában és a szerkesztőnél fogadtatnak el.
 Kéziratok nem adtnak vissza.

Egyes szám ára **15 kr.**

Megjelenik hetenkint egyszer **vasárnap.**

Egyes szám ára **15 kr.**

Társadalmi mizériák.

Régi baj, régi dal, hogy a társadalom romlott; de nem is csoda, hisz' a társadalom emberekből áll, már pedig az embernek legnagyobb százaléka haszonleső, irigy és önző s csak nagyon kevés percentje áldoz az igazság, a jellem s a tiszta erkölcsök oltárán. Nem volt kor, nem volt nép, amelyek társadalmá kifogás nélkül lett volna valaha és bizvást hozzátehetjük, hogy nem is lesz soha. A társadalom csirája a legnemesebb erényeknek és a legundokabb bűnöknek forrása, a fénynek és a legötöttebb árnyéknak, mert ahol fény van, ott árnyéknak is kell lenni. Amilyen a kor, olyan a társadalom.

Sokat beszéltek és még többet irtak a mai kor romlottságáról és corrupált társadalmáról. Szemére vetik a kornak, hogy benne a legtöbb ember meggyőződéseit a merő érdek és hiúság irányozza. S hogy általában elve szittették a jellem igazi fogalmát; az egyszerű nemesnek, a szép és nagyszerűnek megfogyott az értéke s a kenyér, a hivatal és a kitüntetés után való futkozásunkban elszórtunk a lelkiismeret érintetlenségének becsülésétől. A nyilvános kötelességérzet is megfogyott, amióta anyai léha és üres ember vergődik tekintélyes szerepre a társadalomban.

Szemére vetik a kornak, hogy nőink általában félműveltek, felületesek és különösen háziatlanok; előtűnik a divat majmolása, a kendőzés, a férfias foglalkozások és passiók; a lóhajtás, vivás és kártyázás, sokkal kedvesebbek mint a főzőkanál, a kötött és a jó könyvek olvasása. Csillogni, pompázni tudnak és szeretnek is; de a házat jó karban tartani, a férfi keresményét megtakarítani, a család vedangyala lenni, nem tudnak, nem akarnak, mert becsületes jó háziasszonynak lenni mai napság már nem »sik«.

És ez részben mind igaz, de mindazáltal nincs jogunk korunkat úgy tüntetni fel, mintha az a legromlottabbak közé tartoznánk.

A „SZABADKA“ TÁRCÁJA.

A százas bankó.

(Végo.)

Másnap el is jött Maszlagi szolgabíró. Átkuvatta Gabócei uram házat, szobáját, pincéjét s miután mindeneiket összeirt, nótárus urammal, egy pár esküdtel s a Gabócei fiukkal helyet foglalt a falu asztala mellett.

Maszlagi szolgabíró szép ember volt s tudta is mutatni nagy hatalmát. Mig a többiek magukat meghuzva üldögéltek, ő hatalmas lépésekkel méregette a szobát s nagy füst felhőket eregetett ezüst kupaku pipájából.

— Hát notárus uram, még valami asszony személy, vagy leány is lakott a végrendelkezésnél, azt is fel kell hívni, hát ha rá is vonatkozik valami.

Azt gondolta Maszlagi uram, hogy Csajtos Borcsa valami szép leány s azért hivatta fel, hogy majd a szemé közé néz; de mikor feljött s meglátta, nagyot fujt s keményen oda vágott szemével a nótárus felé.

— Mást gondoltam volna.

Azzal letette nagy tajtékpipáját s bajuszát két felé sodorván, elkezdé hivatalos dolgát.

— Ide figyeljen mindenki. De előre megmondom, hogy csendesség legyen, mert aki nem huzza meg magát, odakinn a deres, majd tánczolhat. Tehát felolvastatik Gabócei Márton testamentoma, itt van, látjátok? ez az. Tehát így van: Én, Gabócei Márton az atya, fia . . . stb. stb. rendelem, hagyományozom

A történelem sokkal sötétebb korokat is említ, ott van p. o. a római császárság utolsó időszaka, amidőn erényt csináltak az erkölstelenségből és vétet az erényből; amidőn a nyíltan hirdett jelszó az volt, hogy: »Ede, bíbe, comede, post mortem nulla voluptas!« Ebben a korszakban már kihalt a szemérem érzet is, mi, hála istennek még nem mentünk annyira!

Mindezt nem azért hoztuk fel, mintha mi pártolnók a corruptiót, sőt ellenkezőleg nagyon is utáljuk és megvetjük, és tiszta szívünkkel üdvözöljük az Irányi indítványát az erkölcsi-nemesítő egyesületek megalakítása céljából. Mi nem tartunk Rousseauval, ki azt állította, hogy a tudomány, művészet és irodalom volt és lesz az emberiség romlásának oka, mert szerinte ezek csak a hiúságot, a dicsekvést vagy az önistenítést czélozzák s ez okból azt tanácsolja az emberiségnek, hogy térjen vissza őseredei vagyis vad állapotához. Szerinte a mai nemzedéknek a »Miatyánk« helyett így kellene imádkozni: »Szabadíts meg minket uram atyáink felvilágosultságától, rontó művészetétől és tudományától, add vissza nekünk az ártatlanságot és a tudatlanságot. Szerintünk a tudomány, művészet és irodalom nem okozói a társadalom romlásának, mert az igazat, szépet és jót szolgálják és azok követésére buzdítanak; de igenis okozói: ezeknek a negligálása vagy felületes ismerete. Oda kell tehát törekednünk, hogy a jövő nemzedékbe a komoly munka iránti kedvet csepegtessük bele s hogy a leányoknál ébresszük fel azokat a nemes hajlamokat, amelyek őket a család istennőivé teszik: a háziasságot, a jószívűséget, a szép és jó szeretetét s a valódi jellem becsülését. A férfi sorsa a nő; ha a nőt valódi nőkké és egyuttal honleányokká neveltük, úgy nincs okunk kétségbe esni a jövő felett. Kezdjük tehát a növeveléssel!

—y.

Rendkívüli közgyűlés.

Városunk törvényhatósága folyó évi december hó 15-én rendkívüli közgyűlést tartott, amelyen három tárgy volt felvéve.

— Hát a pénz . . .
 — Hát pénz is van?
 — Jaj! juhok, barmok és oktalán állatok, hát még azt sem tudjátok? No majd lesz itt egy gyönyörű osztózás a pénz felett. Hanem annyit mondom, hogy csendesesen menjen a munka, mert odakinn a deres. Tehát a testamentom második pontja világosan mondván, hogy minden házban és házon kívül találkozó vagyon a tiétek, tehát az a pénz is, melyet a ládafülkje alatt elrejtve találtam, a tiétek; vegyétek fel és osztózzatok. Itt van az asztalon a pénz, harmincz rézgaras és egy százas bankó. No, hát mit bámultok reám, mint ökör? Ni ni! talán most is nadragulyát rágtok, hogy olyan sápadtak lettetek? no nézd! bizon elállja őket az öröm!

— Csajtos Borcsa — felelék neki.
 — Nem hallgatsz te esodálatos! Oh a bolond ni! egy házat kap, osztán bög, De mit bög? Elhallgass, mert majd megbögtetek, csak bögtél.
 — De jerünk tovább — folytatá szolgabíró uram hivatalos dolgát. — Most jön a második pont, figyeljetek. Tehát másodszer: a többi miendentéle vagyonomat, a mi taláitatik házamban és házamon kívül, hagyományozom a négy Gabócei fiúnak, unokáimnak; u. m. Istvánnak, Jánosnak, Péternek és Andrásnak, a kiket sokat stb. stb. Istenek stb. stb. Amen stb. stb. Kelt stb. stb. . . . Tehát ennyi a testamentom. Megértették?

— Igen is kérem alázatosan.
 — Tehát Csajtos Borbáláé a ház. Ha a Gabóceiak kihordják belőle a holmit, bele mehet lakni. Csajtos Borbála elmehet.

— Csókolom a kegyes kezét.
 — Ne csókold, hanem mars. Már most Gabócei fiuk, reátok kerülven a sor, miként osztóztok a jussal?

— Hát kérem egész alázatossággal, úgy gondoltuk, hogy ha isten ő felségének úgy tet . . .
 — Ne imádkozzál, hanem mond ki.
 — Tehát mindenikünknek jusson egy-egy riska a szőlőt pedig majd használgassuk közösen.

— Hát a többivel mit csináltok?
 — Hiszen nincs több jószág tekintetes uram.

— Hát kérem egész alázatossággal, úgy gondoltuk, hogy ha isten ő felségének úgy tet . . .
 — Ne imádkozzál, hanem mond ki.
 — Tehát mindenikünknek jusson egy-egy riska a szőlőt pedig majd használgassuk közösen.

— Hát a többivel mit csináltok?
 — Hiszen nincs több jószág tekintetes uram.

— Hát kérem egész alázatossággal, úgy gondoltuk, hogy ha isten ő felségének úgy tet . . .
 — Ne imádkozzál, hanem mond ki.
 — Tehát mindenikünknek jusson egy-egy riska a szőlőt pedig majd használgassuk közösen.

— Hát a többivel mit csináltok?
 — Hiszen nincs több jószág tekintetes uram.

Az első tárgy az utcáknak köolajjal való világítása iránt elartott árlejtés eredményének elbírálása volt.

Mivel két ajánlattevő az árlejtési feltételeknek nem felelt meg, tulajdonképen csak egy vállalkozó maradt olyan, akivel a szerződés megköthető lett volna.

A többség azon expedienst találta ki, hogy egy újabb árlejtést rendelt el jövő vasárnapra (decz. 20-ára) s az árlejtés megtartására vonatkozó jelentés pedig a december hó 22-én tartandó rendkívüli közgyűlésen lesz felvéve.

Második tárgyal felvetetett az 1886-iki január hó 1-én esedékes negyedévi tisztí fizetések és egyéb illetményekre szükséges hatvan ezer frtnak mikénti előteremtése, a tanács javaslata folytán egy rövid lejáratú kölcsön utján fog a szükséges összeg beszereztetni.

Végül Könyves Tóth Mihály vállalkozó mérnöknek kiutalványoztatott az utcaszabályozási és lejtmezézési munkálat után részére járó utolsó részlet 4300 frttal, mire az ülés véget ért.

Nőink és a magyar ipar.

Hazánk földrajzi fekvése, termékeny talaja, és a korábbi időkben csallhatatlanul kedvezőbbnek mutatkozó viszonyai folytán kiválólag földművelő ország. Mindamellett azonban már a korábbi időkben is, a 19-ik században, nyomait találjuk virágzó házi és kisiparának. A magyar és erdélyi ötvös művészet bámulatos remekei, amelyeket a szent edényeknek leginkább szemléltetünk; himzés, székfűm varrás és szövékészítés meglepő példányai, mindannyian fényes tanubizonyságai annak, hogy még egy pár század előtt Isten oltárától kezdve — a királyi és püspöki palástokon át — az utolsó házi szükségletekig, minden saját szövőszékeinkről s nőink himző- és varróasztaláról került ki.

Hogy ezen, már akkor kifejlődött iparágak a későbbi időkben ugyszólván egészen elhanyagoltattak, arra különösen két körülmény adott okot: Franciaországának a 17-ik században nyert társadalmi és ipari diadala, amelynek következtében francia termékek és divatcikkék leszorították hazai ipartermékeinket; más-

— Hát a pénz . . .
 — Hát pénz is van?
 — Jaj! juhok, barmok és oktalán állatok, hát még azt sem tudjátok? No majd lesz itt egy gyönyörű osztózás a pénz felett. Hanem annyit mondom, hogy csendesesen menjen a munka, mert odakinn a deres. Tehát a testamentom második pontja világosan mondván, hogy minden házban és házon kívül találkozó vagyon a tiétek, tehát az a pénz is, melyet a ládafülkje alatt elrejtve találtam, a tiétek; vegyétek fel és osztózzatok. Itt van az asztalon a pénz, harmincz rézgaras és egy százas bankó. No, hát mit bámultok reám, mint ökör? Ni ni! talán most is nadragulyát rágtok, hogy olyan sápadtak lettetek? no nézd! bizon elállja őket az öröm!

Ezzel felállt a szolgabíró s pipáját tömögve szemlélé a hatást, melyet beszéde az örökösökre tett.

De azok csak nem akartak a pénzhez nyulni; mintha valami nehéz álom, vagy emlékézet nyomta volna őket, csak ámulogva ültek s nem mertek egymásra tekinteni.

— De édes szép öcsém, én itt utánnatok nem fogok várakozni itéletnapjáig, hanem körülte, azt mondom. No, nem hallottátok mit mondtam? — zugá dühösen a szolgabíró — vegyétek fel a pénzt rögtön. Te legvénebb bolond, te Pesta mért nem nyulsz azért a pénzért.

Pesta felemelte szeméit s oly hangon, mely tele volt keserűséggel s tétova félelemmel, mondá:

— Azért tekintetes uram, mert az a pénz nekem nem kell. Odaadom a többinek.

felől a gyáripár előhaladása a külföldön: termékeink olcsóság tekintetében nem igen versenyezhetek azokkal, nem lévén a tartósságra ugysem suly fektetve, miután a folytonosan változó divat ezt nem is követelte.

Ellensúlyozni lehetett volna a bajt, ha a francia divatképek, szabásminták, divatos öltözékek elfogadása mellett mindjárt az ezt termelő gyáripárt is megteremtettük volna; de nem tettük s így történt, hogy mai nap sem tudjuk még a szövetipar és házi eszközök mindennapi szükségleteit sem saját iparunk által fedezni és az utolsó darab vászon vagy posztóért is többnyire a külföldet vesszük igénybe. De mily ropant agiót fizetünk azonkívül a külföldnek azon termékekért, amelyek előállításánál az ipar a művészettel párosult, selymekért, gobelin-szőnyegekért, finom csipkék és keztükért, a mesterművek és ékkövek művészi utáztataiért. Elfogadtunk a divattal együtt mindent, mi saját vagyoni romlásunkra vezetett s gondtalan bőkezűségünk, nagyravágyásunk, valamint politikai helyzetünk által oly állapotba jutottunk, melyben hajózan okosságunk és takarékoságunk által nem segíthetünk, végleges anyagi bukásunkat előre kiszámíthatjuk.

Az a kérdés áll tehát elénk, mi módon és mi irányban kellene a fenyegető veszély ellenében működünk? Az országos kiállítás legvérmesebb reményeinket is felülmúló ipari osztálya megmutatta: mily iparágak virágnak hazánkban, s mely iparágak nem találhatók fel nálunk. Ennélfogva most már az volna a feladatunk és az volna a kiállításnak is ama másik célja, hogy hiányainkat a jövőben pótoljuk. De addig is, míg ez történik — mert erre évtizedek szükségese — azon kellene lennünk, hogy felkeressük és támogassuk amaz iparágakat, amelyek hazánkban léteznek és a legnagyobb mértékben takarékoskodjunk amaz iparágak felhasználásában, amelyek hazánkban ez idő szerint még nem léteznek, vagy még nem oly fejlettek, hogy a külföldi hasonlókkal kiállnának a versenyt.

S mint minden nemes eszme keresztülvitelénél itt is legtöbbet várhatni hőlgyeink honleányi lelkesedésétől: ők a külföldi iparágak legnagyobb fogyasztói: az ő kötelességük a közös édes anyához s a régi jó házi munkához visszatérni. A magyar nemzet elvárhatja minden egyes polgárnőjétől, hogy védvám sorompót állítson saját küszöbére, hogy e tekintetben összejöveleiknél, egyesületeiknél az eszmét terjeszszék és foganatosítsák. Ha nőink erre nem bírnak akarat-erővel, kitarással és takarékosági ösztönrel: akkor nem teljesítik egyik legszentebb és legfenségebb hivatásukat: nem honleányok! (B.M.L.)

Színház.

Vasárnap, december 13-án Szigeti József 3 felvonásos új bohózatát a „Czigány-princz“ et adták szép számu közönség előtt. Magáról a darabról csak annyit mondhatunk, hogy színpadunkon ez idén még ily időtlen, haszontalan izetlenségek és hebehurgyaságokból öszetékelt fércművet még nem adtak. Tekintve a fővárosi sajtónak e darabról szóló — talán épen az író neve és eddigi érdemeire való tekintetből — a mint most már mondhatjuk — tulságos enyhe és elnéző bírálatát — azt kellett hinnünk, hogy ez újdonság még a közönszerűnél is szerényebb igényeinket kifogja elégiteni. Ebben azonban csalódtunk. Az egész darab

— No nézd, a paraszt! Tudod é te, mennyi az a százasbankó?

— Tudom, de nem kell.

— De hát miért nem kell?

— Csak, nem kell.

— No hát szép öcsém, ha nem kell — szolt a szolgabíró a Pesta fülét megfogván — hát eredj haza; tisztelem édes anyád, hogy ha még él — és azzal kilökte az ajtón.

— No János — szolt a másikhoz — te már okosabbnak látszol. Végezd el azzal a pénzzel a dolgot mi hamarabb mert nekem sietnem kell. Vedd fel és osztozzatok.

— Tekintetes uram, nekem sem kell.

— Talán sok van neked otthon édes fiam?

— Még a holnapi kenyér sincs meg a háznál, de azért az a pénz nem kell.

— Nem? úgy-e édes fiam, nem? Akkor hát vigyed előlem az arczképedet, mert mindjárt befestem. — Azzal azt is kilökte.

— Hát neked kell-e? — szolt a harmadikhoz.

— Nem.

— Jól van fiam. Hanem most már fejsd meg nekem, hogy hogyan lehet az, hogy ily nagy csomó pénz, sem neked, sem a többieknek nem kell, mikor chez nektek nyilvános, törvényes jussotok van s rá is volnátok szorulva?

— Tekintetes uram, muszáj nekünk ezt a pénzt elvenni?

— Nem muszáj fiam. Olyan törvény nincs. Hanem ha el nem vesszitek, én annak adom, skinék akarom.

tisztán csak a felsőbb régiók közönségének — érteve itt a karzati publikumot — van írva, kik egyéb, maradandó becsü alkotás híján beérik a medve és majom-tánczoltatással s a kiket a színpadon megjelenő s késsőbb a helyzetet uraló cigányesorda s a minduntalan hasát fájlaló török basa vastag izetlenkedései és frivolitása röhögésszerű kacajra indit.

Cselekvényről, alapeszméről itt egyáltalán nem szólhatunk, mert Geszti Sándor és özv. Perényi Anna egyszerű szerelmi történetkijét csak nem nevezhetjük annak. S vajjon mi szerepe van tulajdonképen magának a cigányprincznek. Erre talán maga a szerző sem tudna felelni. Ez az alak úgy látszik csak czégérnek van teremtve, hogy legyen miről elnevezni a darabot.

A mi az előadást illeti, arról nem sok jót mondhatunk. Roszt meg nem akarunk mondani. Az est hősnője ezuttal kétségkívül Szigethy Luiza volt, ki Rózi szerepében egyéni szeretetreméltóságával és művésznői jó tulajdonságaival egyaránt brillirozott. Mellette mindjárt Nagy Vilma említjük meg, ki a szerelem féltő vén cigányleány Maneci szerepében élethűen alakított. Dicséret illeti még meg Kiss Ferkót Bojtor Benedek írdeák jeles ábrázolásaért. A többi szereplőknek épen szerepek igénytelenségénél fogva nem nyílt alkalmuk magukat kitértelmezni s így róluk ez uttal semmi újat nem mondhatunk.

Hetfőn, decz. 14 én másodsor az „Arany ember“ Jókai Mór remek drámai költeménye adatott némi szerepváltoztatással, amennyiben Athalát Jelenffy Jolán, Kadisa őrnagy szerepét pedig egy eddig nem ismert színésznő Németh János adta. E szerepváltozások, különösen az utóbbit tekintve, némileg előnyére váltak az előadásnak. Mäskülönben az előadás nagyon vontatottan, unalmasan folyt le, minek oka nagyrészt a teljesen üres ház s az üres házban uralkodó nagy hideg volt. Nem hagyhatjuk itt megrovás nélkül Deák Péternek ama rosz szokását, hogy — mint már ezt gyabrabban észleltük — a színpadon evés közben teli szájjal conversál. Megengedjük, hogy ő talán ezzel is csak élethű akar lenni, csak hogy az ilyesmi már nem színpadra való.

Kedden deczember 15-én Berczik Árpád 3 felvonásos vígjátéka „Nézd meg az anyját, vedd el a lányát“ került színre szép számu közönség előtt. Az előadás minden tekintetben egyike volt a legjobbaknak. Főhelyen érdemel dicséretet Dezséri Gyula, ki a városi szépek iránt elfogult falusi öreg urat a töle várható jóízű humorral, igazi élethűséggel ábrázolta. Beödyné kedvvel játszott s a parthie vadászó jó gazdaszszonyt játszó furtangos mamát kitógástalanul személyesítette; Jelenffy Jolán, Nagy Vilma, Berzsényi Margit meglehetősen beöltötték szerepeiket, habár Jelenffy — különösen az élvágyó, mulatni szerető nagyvilági arszlannó szerepében — jól esett volna egy kis több hszvet, szikrázó tüzet és eleveniséget látnunk. Szepessy Gusztávról ez alkalomból csakis jót mondhatunk. Készakarva hagytuk utóljára Németh Jánost — kinek játéka és modora még nem egészen kifogástalan, mozdulatai sok helyt nagyon feszesek, némely jeleneteiben azonban határozott tehetséget látnunk kicssillamlani; eddigi fellépései legalább biztosítékul szolgálhatnak arra nézve, hogy további szerepeltetése társulatunknál rég érzett hiányokat pótol s ha valami rosz-akaratu fondorkodás valamiképp utját be nem vágja s

— Tehát csak tessék odaadni.

— Itt vagy-e még édes fiam? Elvidd előlem azt a görbe statuádat, mert mindjárt kiegyenesítem. Hát neked kell-e a pénz? dörgé a negyedikhez.

— Nem.

De már akkor bikaesökhöz nyult a szolgabíró s alig tudott előre az udvarról kiesenni a négy Gabócei fiú — az a négy fiú, a kinek nem kell száz forint.

Mikor visszajött a szolgabíró a szobába, csak úgy fujt a nagy iudulattól, mint valami cigány fújtató.

— No még ilyen népet, no még ilyen bolond talut, mióta e világra születtem, sohasem láttam — dörgé fel s alá járkálva. Már csak voltam mindenféle emberek között, jártam külső országokat, olvastam ismeretlen népekről bolondabbnál bolondabb dolgokat, de még ilyen marha és ostoba dolgot se nem láttam, se nem hallottam, hogy ilyen koldus, éhenkórász embereknek, mint ezek, nem kell száz forint. Mi ennek az oka nótárus uram, esküdt uraim? Hadd halljam?

Kesely nótárus uram, meg esküdt uraim csak nézték nagy figyelemmel azt a rongyos zöld posztót, melylyel előttük a falu asztala be volt huzva; de mi után a szolgabíró még egyszer felszólitá őket, még is csak felelni kellett.

— Ne kérdezzen minket tekintetes, érdemes uram — szolt Kúti Mátyás — nem tudunk mi erről, mi sem érjük ezt valójában. Ha csak az isten ő felsége. . .

— Elég, ne énekeljen kend. Kend csak olyan számár, mint a többi. Számár falunak számár a bírója Hívjátok föl Csajtos Borcsát.

tehetségei kifejtésére s több oldalról való bemutatására alkalmá nyílik, idővel még tehetséges színészszé nőheti ki magát. Van még egy más ok is, amiért Némethet különösen ajánljuk az igazgató figyelmébe. — Jóllehet mi nem is vagyunk barátai az ilyes házon belüli kanapé-processusoknak, de mivel már ez a dollog a nagy közönség közé is kiszivárgott, így hírlapírói kötelességünk tisztán csak a helybeli magyar színtársulat érdekeinek szem előtt tartásával e dolgot kissé szellőztetni. Tehetjük pedig ezt annyival önzetlenebbül, mert mi Németh urat a színházon kívül nem is ismerjük, s így távol esik tőlünk az a gyanu, hogy tollukat bármely m. l. keszes czél vezérelné. Tudomásunkra esett ugyanis, hogy városunk egyik — különben tiszteletre méltó matronája olyan eléggé nem kárhoztatható fondorlatot üz, melynek éle egyenesen Németh egyénisége ellen irányul — a mennyiben t. i. ez a tiszteletreméltó matrona és klikkje — kik Némethet tán magukra nézve ellenszenvesnek találják, rá akarunk ijeszteni az igazgatóra, hogy őt többé fel ne léptesse, különben ők páholyaik bérletétől az új bérlet kezdetén visszalépnek. Felteszszük az igazgatóról, hogy egyesek szeszélye s más kicsinyes érdekek által magát dirigáltatni nem hagyja.

Szerdán dec 16. Berzsényi Margit törekvő kis színésznőnk jutalomjátékául Vachot Imre Parsangi iskola c. eredeti énekes színműve adatott teljesen üres ház előtt. A jutalmazandót tisztelői ez estén négy gyönyörű csokorral lepték meg; sajnos, hogy az anyagi eredmény silány volta teljességgel nem volt összhangban ama szép erkölcsi elismeréssel. Egyáltalán meg nem foghatjuk, hogyan lehet közönségünk annyira közönyös, hideg és részvétlen színtársulatunk jobb erőinek jutalomjátéka iránt; ilyen pártolás és buzdítás után bizony nem csoda, ha tehetséges színészeink a közönség részvétlenségével való küzdelemben kifaradva egészen elcsenevészesednek. Ami az előadást illeti, arról csak dicséretet mondhatunk, legalább a szereplők mind-egyike kitért magáért; Dezséri (Sáspataki), Beödyné (Sáspatakiné), Szepessy (Zurádi), Balázs (gróf Flórián) mindent elkövettek, hogy az estét a kis számu közönségnek élvezetese tegyék. Meg kell még említenünk Ferenczy Józsefet (Gyuri ius) ki szép hangon érzelmesen előadott énekeivel közönségünk rokonszenvét már is megnyerte s akit a közönség ez estén is zajosan megtapsolt.

Csütörtökön deczember 17 én Moliere 5 felvonásos klasszikus vígjátéka „A fősvény“ adatott közép számu közönség jelenlétében. Az előadás kevésbbé sikerült, a szereplőkön olyas valami látszott, mintha szerepüket nem fogták volna fel kellőleg s ennek tulajdonítható, hogy emü klasszikus szépségei s a fősvény jelleme ily gyenge és halvány utáztatban kellőleg érvényre nem emelkedhettek s hogy ennélfogva az egész előadás a közönséget hidegen hagyta, amaz egy jelenet kivételével, mikor a fősvény kiraboltatása fölötti kétségbeesésében örvöngeni kezd. Voltak a szereplők közt olyanok is, akik — köztünk legyen mondva — azt sem tudták, mit csináljanak a kezükbe adott szereppel s a kiken bizony nagyon meglátszott a kellő tanulmány hiánya.

Pénteken deczember 18 án a színház zárva.

Szombaton „Gasparone“ negyedszer.

Feljött. Csak úgy csattogott utána a sok czafatos szoknya.

— Kedves leányom — szolt hozzá a szolgabíró — te ugyan szerencsés egy leány vagy. Milyen könnyen tettél szert egy házra. Hanem az mégis baj, hogy nincs mit bele raknál. Pedig csak kéne bele legalább egy láda, nyoszolya s egyéb. Hogy ezen segítve legyen, a Gabócei fiúk, hűségért megakarván jutalmazni, itt hagytak egy csomó pénzt számodra. Kell-é?

— Kell bizony.

— No hát itt van harmincz réz garas meg egy százas bankó.

— Csajtos Borcsa, ki már a pénzért nyulni, ez utolsó szóra úgy ugrott vissza, mintha kigyó csipte volna meg.

— Jaj? Jézus Mária ne hagyj el — szolt minden tagjában reszkette, míg a szolgabíró dühösen ugrott fel, nagyot csapva az asztalra.

— Mi bajod van te varangyék?

— Semmi semmi érdemes uram, semmi, semmi.

Csak tessék haza eresztetni, mert igen beteg vagyok, talán meg is halok. Nem igen kell talán már se ház se pénz, csak koporsó, mert igen beteg vagyok.

És azzal usgyeforé! szaladt kifelé, meg sem állt hazáig, ott is elrejtődött a padlásra, hogy meg ne találják.

A szolgabíró pedig arczából kikelve s lelkében felháborodva fogta a százast bankót rézgarasaival együtt s úgy vágta az ablak tájához, hogy csak úgy csengett a susták.

— No bolond világ, no bolond falu — orditá —

Különlélek.

— **Báti jelentés.** A „szeretet“-ről címzett szabadkai nőegylet 1886. évi január hó 16-án a „Pest“ szálloda nagytermében, árvabáza alapjának javára, táncvizigalmat rendez, melyre a nagyszerű közönséget tisztelettel meghívja a báln rendezőség. Beléptijegy ára előre váltva: 1 fnt 50 kr., este a pénztárnál 1 fnt 80 kr. Karzatijegy ára 2 fnt. Beléptijegyek előre válthatók: Mánits Péterné egyleti elnökné; Székely Simon, Maurer és Landesberg urak kereskedéseiben. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hirlapilag fognak nyugtáztatni.

— **A szabadkai katolikus legény-egyesület** 1886. évi január hó 10-én vasárnap a „Pest“ szálloda nagytermében az egyleti dalárda közreműködése mellett táncvizigalmat rendez, melynek tiszta jövedelme az útutazó és beteg tagoknak segélyezésére fordítatik.

— **Ma délelőtt** 10 órakor veszi kezdetét a gazdasági ügyosztály hivatalos helyiségében a vadászterületeknek újabb hat évre való árverése. A múlt évekhez képest, azt hisszük, hogy alig lesz jelentékeny különbség. Egyes területek bizonyára magasabb összegért vétetnek bérbé, másrésztől azonban némely silányuk bizonyultakért, a mostani bérösszeg sem adatik meg.

— **A helybeli főgymnasium** tanulói karácsonyi „Értesítőjüket“ a jövő szerdán fogják kikapni s ezuttal veszi kezdetét január hó 4-ig a karácsonyi szünet. Óhajjuk, hogy ez „Értesítő“ legyen a szülők legtöbb jéré nézve a legszebb karácsonyi ajándék, amelyet a radozásuk és áldozatkészségükért nyújtanak gyermekeik.

— **A szabadkai főgymn.** szegény tanulókat segítő egyesület t. évi december hó 13-án tartott tisztújító közgyűlésén az egyesület igazgató választmánya a következő urakból alakult meg: Antunovits Mátyás, Dr. Brenner József, Freudenberg Márk, Geiger A. Mór, Iványi István, Jakobsits Antal, Joó Pál, Kulucsis József, Lévy Simon, Mamuzsits Benedek, Mamuzsits Mátyás, Mucsi György, Mukits János, Németh Mátyás, Piller György, Polyakovics Alajos, Prokes Ignác, Dr. Szilasi Fülöp, Szalay László, Székely Simon, Tipka Antal, Váli Béla, Vojnits Nándor, Dr. Wilhelm Adolf.

— **Körvadászat.** A csikeri vadásztársaság a múlt csütörtökön tartotta szokásos évi körvadászatát. A vadásztársaság, a megjelent vendégekkel együtt, száma 24-en a reggeli 6 órai vonattal indult el a tavankuti állomásra, hova megérkezve vagy ötven hajtóval megkezdették a legkedvezőbb idő mellett a körtörök képezni; egész Felső Csikeriáig összesen 6 kört alkottak, s tekintve az ideai vadállomány csekély voltát, az eredmény kielégítőnek mondható, amennyiben 47 nyul esett összesen; a körökből kiszabadult nyulak száma jelentéktelen. Az utolsó kör a felső csikeri vasuti állomásnál záratot be, a hova a vig kedvi vadásztársaság az estéli ebéd elköltése végett bevonult; hol ez alkalommal cigányok és tamburások zenéje mellett vig felköszöntők mondattak a vendégek, egyesekre és Vogt tatára, a főszakácsra. A társaság rózsás hangulatban érkezett az esti 10 órai vonattal Szabadkára.

— **Wenczel Lajos** városi számtiszt ur a múlt vasárnap jegyezte el a megyeszerte szépségéről és kedvességéről ismert Pásztor Milike kisasszonyt Adáról. Arnyatlan boldogságot kívánunk a fiatal jegyespárnak!

— itt hagylak pénzesztől, pereputtyostól együtt. Hogy az isten szekere rudját, kerekét törje össze-vissza, ha még valaha ebben az életben ide jövök. Fogj be kocsis, azt a bús pófáját ennek a rongyos falnak! Nem hiába, hogy az isten háta meggett épült, de boldok is laknak benne.

— Még mikor a parton ki ért is, még akkor is hallatszót haragvó mormolása a kocsiból.

— A faluházát pedig az éjszakán feltörték. Nem vittek el semmit. Csak az ablakban heverő százás bankót, csak azt vagdalták fejszével izzé porrá, olyanán s oly kicsiny darabokra, mint egy-egy lenese szem — úgy, hogy mikor másnap begyűlt az érdemes eljáróság és Kesely nótárus uram leguggolva ráfűtt az ablak oszkájára, a százás bankó dirib darabjai úgy mentek ki a nyitott ablakon a szelek szárnyain, mint a kiszabadult lepék, ki ide ki oda, tákra, sárba s mindentelé.

Ez akkor volt.

Most már nem merném azt a százast ott sem kinálgatni.

Miért? Azért, mert azóta kivágták azt a szép lombos filemile madár-szóló, zengő erdőt s vége lett vele sok szépnak és jónak, költészetnek is, lelkiismeretnek is.

Pusztas, szomorú most a vidék; kopár gerincek meredeznek a falu felett, kietlen, vad a táj és az ember.

Ezért nem szerettem nézni soha, ha az erdőt vágják.

Vereckövi.

— **Színházunk** a múlt héten két napon át felette mostohán volt befűtve, úgy hogy a különben is gyér számú közönség téli öltönyébe burkolva nézte végig az előadást. „Az arany ember“ előadása alkalmával pedig úgy a páholy, valamint a földszinti közönség is lassankint ott hagyta helyét s csak kevesen hallgatták végig a hatos drámát.

— **Bács-Bodrogh megye** alispáni hivatala szíves volt lapunk számára is megküldeni „Bács-Bodrogh vármegye legtöbb adót fizető bizottsági tagjainak névjegyzékét az 1886. évre.“ Mi már a múlt számunk egyikében — bár kivonatban — ismertettük e névsort s így ezuttal a 300 virilis közül csak a legtöbb adót fizetőt említjük s ez: gróf Chottek Ottó nagybirtokos, lak. Bécs, adóösszege 47,693 fnt, a legkevesebb adót fizető pedig: Dudarszky Gígó Adáról, adó-szege 579 fnt 51 kr.

— **Meghívás.** Az ovodás kisdetek ártatlan és szent öömei iránt érdeklődő t. ez. szülőket és nevelésbarátokat, az eddigi szokás szerint, karácsony bűjtjén d. u. 2 órakor az összes helybeli ovodákban megtartandó karácsonyi ünnepélyre ezennel meghívják s szívesen látják a helybeli összes kisdetevőket.

— **Vig mosolyra** készíté a múlt kedden színházlátogató közönségünket egy bajai „Mihásza András“nak az u. n. k a k a s ü l ö n való kedélyes hortyogása, ki tejesckéjét, gyöngéd kezek által ápolgatva, a kacsakülő párkányára nyugosztva szendergé át az előadást. Erre is elmondhatni: „röndnek muszáj lönyni!“

— **Ki a huszonöt éves?** Amerikai sirtat. „Itt nyugszik John Walter, kit egy medve huszonöt éves korában falt fel.“

— **A vidéki szintársulatoknál** oly gyakran előforduló szerződésességük ügyében a magyar színes-egyesület fegyelmi bírósága két felmerült konkrét eset alkalmából kimondotta, hogy az alku alapján közmegegyezéssel kötött szerződések megszegését mindenkor a vétségek egyik legnagyobbjának tartja s jövőre megkívánja, hogy a vád visszavonása esetén az indokolt írott beadványban felsoroltassanak, mert ha egyszer a vétség elkövetett s a tanácsnál be van panaszolva, annak el nem bírálása csak alapos és elfogadható bizonyítékok beigazolása mellett engedtetik meg.

— **A vadházasságok** ügyével foglalkozik hozszabab idő óta a belügyi kormány. Épen a mi megyénk Bács-Bodrogh megye alispánja jelentette, hogy csupán a bács-szerémi szenioratus területén 206 esetet állapíthattak meg. Ennél még szomorubb azon tapasztalat, hogy a vadházasságok a vérrokonok között is szaporodnak.

— **A közoktatásügyi** miniszternek az országgyűlés elé terjesztett jelentése szerint Bács-Bodrogh megyében egy a tankötelezettségi törvény végrehajtásában, mint a 6-15 éves gyermekek iskoláztatásában határozott haladás konstátálható.

— **A m. kir. postatakarékpenztár** működését jövő évi február 1-én fogja megkezdeni. Megyénkben a következő helyeken lesz postatakarékpenztár: Apatin, B. Almás, Baja, Bezdán, Kúla, Szabadka város, szabadkai vasuti állomáshely, Uj-Verbász, Ujvidék, Zenta, Zombor, Ada, Bajmok, Cservenka, Futak, Hodságh, Ó-Bécs, Ó-Kamizsa, Petrovác, Szt.-Tamás, Temerin, Titel, Uj Szivacz. Összesen 23 postahivatalnál.

— **A közönség figyelmébe.** Kérdés tétetvén az iránt, vajlon a közönség kalapját köteles-e levenni a kir. postahivatalban, a temesvári postaigazgatóság a következő körrendeletet bocsátotta ki. A mely posta hivatalban a közönségnek szánt hely rácsal el van választva a kezelő személyzet helyétől, ott föltett kalappal jelenhetik meg a közönség, s a kezelő személyzet föltett sapkával ülhet a rácson nyitott helyén, A levélhordó, ki kézbesít, akár hol legyen, udvaron, előszobában, diszszobában, mindig fenttarthatja fővegét, mert két keze a kézbesítési munka teljesítéséhez kell, harmadik keze pedig melylyel fővegét tartsa, nincs. Egyenruhában szolgálatban a levélhordó ép olyan, mint a katona, tartozik a levélhordó udvariasan köszönni katonai módon, de nem levenni fővegét.

— **Megjelent** a Bács-Bodrogh megyei gazdasági egyesület haviközlőnye a „Gazdasági Értesítő“ következő tartalommal: Felhívás és kérelem. — Az 1885 november hó 22-iki ig. választmányi ülés jegyzőkönyve. — A Bács-Bodrogh megyei gazd. egyesület alapszabályai. — A rizstermelés meghonosítására tett kísérletek Délmagyarországon. — A gazda teendői december hóban. — Hogyan óvjuk meg a cserjéket a tagyás ellen. — Fagyás elleni szer. — Beteg növények orvoslása. — A rózsák befedése. — A torma kiszedése. — A tyukok etetése. — Olesó rózsasallat. — A meglagyott gyümölcs. — Az új bor lefejtése.

— **„Tanügyi Lapok“** 8. száma a következő tartalommal jelent meg: Tanügyi érdekeink s a szegedi egyetem. Dudás Gyulától. — Az elemi iskola olvasókönyvétől. (Befejező közlemény.) Piller Györgytől. Lépünk akezióba! Bolás Imrétől. — Szabályzat a test gyakorlás, mértani rajz (technikai része) és a

szépirás tanulása alól való fölmentés ügyében. — Iskolai értesítők. III. — Krónika.

— **Magyar hölgyek életrajzi** címe alatt Stampfel Károly pozsonyi könyvkereskedő ismét egy újabb életrevaló vállalatot indított meg, mely a nemzeti kultúra emelése körül kitűnt jeles magyar hölgyeknek képekkel díszített életrajzait fogja csinos kiállítású füzetekben közölni. Az imént megjelent 1. füzet Loránty Zsuzsánna életrajzát tartalmazza. A füzetek ára olesóra, 20 kr-ra van megszabva.

— **Felhívás és kérelem!** Tisztelettel felkérem mindazon tanfériakat, irodalombarátokat és személyes ismerőseimet, kikhez e felhívás eljut, szíveskedjenek kiadványaim érdekében némi buzgóságot kifejtteni. „Hasznos Mulattató“ című ifjusági lapom tizenegy éves multtal, a „Lányok Lapja“ tizenegy évi megfuttott pályával dicsekedhetik, tehát kipróbált vállalatok. A nagyméltóságú vallás- és közoktatási miniszter ur, ugyszintén a fővárosi hatósága több ízben ajánlották mindkettőt, A „Történelmi Arcképcsarnok“, oly közhasznú mű, mely minden magyar ember házában méltán helyet foglalhat. Tehát e három kiadvány valamelyikére, talán lehetséges ismerős körben nem voltam csak egyetlen pártfogót szerezni. Ezt bizalommal kérem.!. Dolinay Gyula, szerkesztő és kiadó.

— **Gyermekek számára** kedves foglalkozást nyújtó és kiválóan alkalmas játékszer. Mint halljuk, játékszernek bevésszárása alkalmával — ez évben feltűnő módon keresik a Richter-féle szabadalmazott építő-szerekrényeket. A szülők mindinkább azon játékszerekre fordítják figyelmüket, melyek egyuttal oktatást nyújtanak. A kövek három színűek, miáltal az építés természetes, élénk színezést nyer, a festék méregtől ment, s a kövek szappannal megmoshatók, úgy hogy a gyermeknek mindig tiszta játékszer van kezében. A gyermekek foglalkozása e kövekkel igen mulattató, s szelleme folyton ébren tartva, kellemesen szórakoztató tápot nyer. A karácsony közeledtével annál inkább felhívjuk reá a szülők figyelmét, mivel e játékszerek képző ereje igen nagy s az azokkal való foglalkozásról teljes elismeréssel szól a kritika.

— **Lapunk** egyik mult számában közöltük a házassaladó itjak miatyánkját viszonzásul közöljük most a menyaszonyok miatyánkját. „Mi kérünk ki vagy a 25-30-as években, jelentessék be a te neved, jöjjön el a te násznapod, legyen meg a te akaratom, miképpen itt a szalomban, azonképen a templomban is. A mi mindennapi konyha pénzünk add meg nekünk minden hó elsején és bocsásd hozzánk leánykori udvarlónkat, miképpen mi is elbocsátjuk a rád kacsingató szobalányokat. Ne vigy minket a jövő farsangba lány fővel, de szabadíts meg a pártától, mert tied az ebéd idejének meghatározása, a kontó kifizetése és az utolsó előtti szó most és a pap összedásáig azontul ám nem.

— **A plajbász története.** A plajbász nem is olyan régen boldogítja még a rajzó emberiséget. Még a XVI-dik században ólomból és cinkből készített rudacsákat használtak. Geszler svájci tudós volt az első 1665-ben, a ki grafitot-használt a plajbászokhoz. Nagyobb mennyiségben akkor csak Angliában állították elő a grafit plajbászt, mert akkor másutt nem igen fődöztek föl grafit-bányákat. Itt tökéletesítették a plajbászt anynyiban, hogy a kiűrésztelt grafit rudacsákat tenyő vagy cedrusfával vették körül. Németországban ugyanekkor egy másfajta plajbászt is találtak föl, mely szén kén és ólompor vegyületéből készült. Németországban találtak föl a plajbázkészítésnek azt a módját is, amely most használatos, miután a grafit-tömegek fűrészelése nem bizonyult praktikusnak. E szerint most plajbász keskenységű csatornába öntik a megfolyósított grafit tömeget, melyet azután megpréselnek, és kiégetnek. A kiválóan rajzólerka szánt plajbászoknál forró viaszt vagy zsírt kevernek a grafithoz. A színes plajbászok anyagát fémoxiddal, karminnal, indigóval festik meg. A plajbászgyártás főhelye most Nürnberg, a hol 26 plajbászgyár van, melyek évenként 250 millió plajbászt állítanak elő 8-9 millió márka értékében.

— **A házi kenyérsütés és a pékek.** A házi kenyérnek piacokon és szatócsboltokban való árulása ellen tudvalevőleg a budapesti sütőmesterek is felszóltak, mivel abban az új ipartörvény megsértését látják, mely a sütőmesterséget nemcsak iparengedélyhez, hanem még képesítéshez is köti. Vidéken szintén több helyen merült fel ez a panasz s e tekintetben az első határozatot Losonc város tanácsa, mint elsőfoku iparhatóság hozta, mely általános elvi fontossággal bír s a következőleg hangzik: A kenyérsütés, a mennyiben azt a családok saját szükségletükre vagy a más családok részére is, de egyedül megrendelésre gyakorolják, vagy a kenyéret mint saját készítményeiket az ipartörvény 50. § a értelmében a piacokon árulják, házi iparnak tekintetik; de a mint valaki a kenyérsütést iparszerűleg üzi és a kenyéret nyílt üzletekbe és az ugynevezett szatócskereskedőknek, illetve viszonteladókknak szállítja, illetve sűti, az ily kenyérsütés már sütőiparnak tekintetik és az ipartörvény rendelkezése alá esik.

— **A krumpli jubileuma.** Manapság, mikor a falusi kántortól a főispánig az egész világ jubileumlázban szenved, könnyen megtörténik, hogy sok egyéb ünneplés mellett megfeledkeznek valami olyanról, ami igazán megérdemelne a jubileumot — a krumpliról. Pedig a krumpli kettős jubileumot ér ebben az elmulásához közeledő esztendőben, az első háromszáz, a második száz éves jubileum. 1585-ben, tehát most háromszáz éve, hozták be Drake Ferencz és Raleigh Walter angol tengerészek ezt a népszerű növényt Amerikából. De akkor korántsem volt az olyan népszerű mint manapság. A nép rettenetes előítélete mellett, melyet néhol, így pl. Írországból, a papok is elősegítettek sehogy se tudott a krumpli elterjedni. Csak most száz éve, — s ez a második jubileum — tehát 1785-ben sikerült egy Parmantier Antal nevű francziának királyi XVI. Lajos kegyeit megszerezni a krumpli számára. Ez annyira megnyerte a királyt, hogy XVI. Lajos rögtön egy virágot tűzött gomblyukába a Parmantier által följajánlott krumplibokorról és elrendelte, hogy mindennap egy tál krumpli kerüljön a királyi asztalra. Ez az intézkedés terjesztette el az áldott növényt. Sajátságos, hogy éppen a legnépszerűbb élelmiszert.

— **Legjobb karácsonyi ajándékot választás kétség kívül az, ki tekintettel van arra, hogy az illető ajándékban a gyakorlati és a hasznos a finom izléssel egyesítve a szemet gyönyörködtesse. És hol található ezt jobban egyesítve, mint egy jó varrógépben. Ennek segélyével mennyit takaríthat meg a jó háziasszony és mily egyszerű és tartós munkát végezhet rajta! A Singer cég ismeretes arról, hogy csakis ő szállíthatja a legjobb árúkat és hogy folytonosan azon fáradozik, hogy új találmányok és ezerszerű javítások által jól szerzett hírnevét nemcsak megtarthassa hanem azt még inkább emelje. Az ő eredeti Singer varrógépei, amelyek itt helyben Neidlinger G. szabadkai főüzletében (főter Raics féle ház) a legnagyobb választékban kaphatók, világhírűek és a közönség annyiban hozta a legjobb ítéletét ezen gyártmányom fölött, a mennyiben egy év alatt 600000-nél több gépet vett meg. Azonkívül gépek előnyeit más szerkezetűk ellen bizonyítja leginkább az, hogy azok valamint minden világhírlapban, úgy tavaly is Amsterdamban a legnagyobb tisztelettel lettek kiemelve. Az említett üzlet még arra is van különös figyelemmel, hogy a közönségnek a legmérsékeltbb módon egy jó varrógép megszerzése lehetővé tétessék, mivel Neidlinger G. úr gépei csekély részletfizetésre adhatók el és a varrógépen való oktatást díjmentesen eszközölközteti. Gyakorlati családtagja igen hasznosnak teend tehát, ha karácsonyi ajándékok válogatásában Neidlinger G. üzletéről meg nem feledkezik. Ő ott a legnagyobb előzékenységgel fog találkozni és később magának is igen nagy öröme leendő abban, ha nejét hiúság segítőjével folytonos működésben látja, az ő egyszerű és csinos munkát végezni.**

Közgazdaság.

A szabadkai takarékpénztár és népbank forgalmi kimutatása 1885. november havára.
Bevétel.
Mult havi készpénz maradvány 24322.22

Rendes takarékbetét
Oskolai „
Bankszerű váltók
Visszszámolt váltók
Jelz. és jelz. fekt. hit. kölesönök
Hitel kölesönök
Előlegek
Magánkötvények
Idegen pénzüzetek
Kamat
Kincstári bélyegdíj
Nyugdíj

63322.40
727.46
29978.64
95069.—
95209.—
1973.—
3835.—
762.28
41179.28
16022.19
3.25
25.82
372.420.54

Kiadás.

Rendes takarékbetét
Oskolai takarékbetét
Bankszerű váltók
Jelz. és jelz. fekt. hit. kölesönök
Hitelkölesönök
Előlegek
Magánkötvények
Idegen pénzüzetek
Visszszámított kamat
Betéti folyó kamat
Kezelési és üzleti költségek
Kincstári bélyeg díj
Nyugdíjalap
Adó
Készpénz maradvány

75480.93
354.19
111730.84
62310.—
500.—
2945.—
251.65
85427.94
15.66
519.92
982.68
5.95
25.82
3005.80
28867.16
372.420.24

Összes forgalom 744 841 forint.

Kelt Szabadkán, 1885. november hó 30.

Schüer György, pénztárnok. Sztankovits, tkv.

Kivonat

a magy. kir. államvasutak és az általa kezelt magán vasutak Szabadkát érintő menetrendéből
Érvényes 1885. évi június hó 1. napjától.

Budapest - Szabadka - Zimony.

Budapestről indul 7.55 2.55 3.25 9.—
Szabadkára érkezik 12.53 6.16 8.20 4.30
Szabadkáról indul 1.23 6.28 9.10 5.52
Zimonyba érkezik 6.06 9.57 3.33 12.44

Zimony - Szabadka - Budapest

Zimonyból indul 10.33 6.09 8.31 3.21
Szabadkára érkezik 4.59 9.38 1.22 10.21
Szabadkáról indul 6.18 9.48 2.02 10.50
Budapestre érkezik 11.15 1.29 7.15 5.50

Szabadka - Baja.

Szabadkáról indul 6.40 2.30
Bajára érkezik 9.10 4.40

Baja - Szabadka.

Bajáról indul 10.13 7.14
Szabadkára érkezik 12.25 9.50

Szabadka - Szeged.

Szabadkáról indul 6.30 2.33 6.38 10.35
Szegedre érkezik 7.36 4.21 7.45 12

Szeged - Szabadka.

Szegedről indul 3.30 8.19 10.45 6.52
Szabadkára érkezik 5.20 9.18 12.35 8.—

Szabadka - Zombor.

Szabadkáról indul 6.02 1.45 8.40
Zomborra érkezik 8.13 3.22 10.16

Zombor - Szabadka.

Zomboról indul 11.14 8.01 4.07
Szabadkára érkezik 12.49 10.12 5.41

Jegyzet. A vastagabb nyomott számok az esti 6 órától reggeli 6 óráig terjedő éjjeli órákat jelentik.

Felelős szerkesztő: SZIEBENBURGER KAROLY.
Laptulajdonos és kiadó: BITTERMANN JÓZSEF.

H I R D E T É S E K.

Néhai

Probojesevits János

volt prépost-plébános után hátra-
maradt ingóságok nyilvános árve-
rése **folyó hó 28-án** délelőtt 10
órákor a helybeli szt. Teréz plé-
bánia udvarán fog megtartatni.

Leovits Simon,
kir. közjegyző.

Kiadó bolthelyiségek.

A volt SZIEGER-féle házban a „Gomb-
kötő utcza” ban **azonnal kiadandó egy kis
bolthelyiség,** továbbá április hó 24-től egy

korcsma helyiség

lakással és nagy istállóval; ugyszintén
kiadandó április hó 24-től a **piacra és gomb-
kötő-utczara** szolgáló

nagy sarok bolt

vagy egészben a kapuig, vagy három részben
külön külön.

A bérleti feltételek iránt kérdezősködni
lehet **Nyitrai Aurél** úr lakásán (takarékpénztár épület háta mögött 50. sz. a.)

H I R D E T É S E K.

Karácsonyi és ujévi ajándékok.

Van szerenésém a n. é. közönség b. tudomására hoz-
ni, miszerint a közelgő

karácsonyi és ujévi ünnepekre

legalkalmasabb férfi ajándék ezikkben ugymint:
tajtépipák, tajték és berostyán szipkák, csibukok, dohány és
szivartárczák és gyufatartókból nagyválasztékban, a leg-
finomabb és legizlésebb kivittel nálam kaphatók.

Valamint magam készítek tajtékipákat és szipkákat
monogrammal, czimerekkel vagy arczképpel ellátva művé-
szies kivittel a legjutányosabb árak mellett.

Nemkülönben pipák tisztítását és mind e szakmaba
vágó javításokat készítek.

Esetleges alkalmi ajándékok megrendelését **10
nappal** előbb méltóztassék hozzám juttatni, miután
azontul lehetetlen az időre elkészíteni.

Magamat a n. é. közönség b. pártfogásába ajánlva
maradtam kiváló tisztelettel

Schvarcz Dániel

tajték pipa metsző.

Vidéki megrendelések utánvétel mellett gyorsan
és pontosan eszközölköztetek.

Karácsonyi és ujévi ajándékok.

498. szám.
1885.

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött bír. végrehajtó az 1881. év
LX. t. cz. 102 §-a értelmében ezennel közhírré teszi,
hogy a szabadkai királyi törvényszék 1885. évi 6240i
számu végzése által a szabadkai takarékpénztár és
népbank javára:

Smodies Antal, Kam Báfint, és if. Weisz Jakab
ellen 165 frt tőke, ennek 1884 év nov. hó 6-ik napjától
számítandó 6 % kamatai és eddigösszesen 40 frt
70 kr. perkoltség követelés erejéig elrendelt kielégítési
végrehajtás alkalmával bíróság le foglalt és 708 frt
becsolt szoba butorok, ágy és ruhanemű, sertések, zsiri
lovak, tehén, hordó, bor és pálinkából álló ingóságok
nyilvános árverés útján eladotnak.

Mely árverésnek a topolyai kir. járásbíróság
2918 és 3046. kiküldést rendelő végzése folytán a
helyszínen, vagyis Ó Moroviczán alperesek lakásán
teendő eszközöklésére 1885-ik év deczem. hó 23-ik
napjának délelőtti 9 órája határidőül kitűzetik és ahhoz
a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivat-
nak meg: hogy az érintett ingóságok ezen árverésen,
az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a legtöbbet
jézőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881.
évi LX. t. cz. 108. §-ában megállapított feltételek
szerint lesz kifizetendő.

Kelt Topolyán, 1885. évi decz. hó 12. napján.

Rozgonyi Gábor
kir. bírósági végrehajtó.